

Với phương châm bảo tồn nghệ thuật truyền thống bằng con người, trong giai đoạn khó khăn hiện nay, dù chịu nhiều tác động tiêu cực từ dịch Covid-19, sân khấu tam dòng hoạt động nhưng Nhà hát Chèo Thái Bình vẫn nỗ lực vừa bảo lưu những trích đoạn chèo cổ vừa sẵn sàng những chương trình nghệ thuật đặc sắc phục vụ khán giả ngay khi dịch bệnh được khống chế.

Bảo tồn nghệ thuật chèo truyền thống

KỶ 3: HỒI SINH KHÔNG GIAN NGHỆ THUẬT TRUYỀN THỐNG GIỮA DÒNG CHẢY ĐƯƠNG ĐẠI

Vở chèo "Trộn nghĩa non sông" của Nhà hát Chèo Thái Bình đạt huy chương vàng tại liên hoan chèo toàn quốc năm 2019.

diễn để diễn viên trẻ có cơ hội được thử sức mình. Khi một diễn viên trẻ đã lựa chọn được vai diễn phù hợp để tham dự cuộc thi thì không chỉ ban lãnh đạo Nhà hát mà các nghệ sĩ đã thành công với vai diễn ấy cũng được giao trọng trách truyền nghề. Cứ thế nối tiếp nhau, những cuộc thi là nơi để nghệ sĩ trẻ thể hiện niềm đam mê, khát khao cống hiến cho nghệ thuật, là cơ hội để trao truyền, bảo tồn những tinh hoa của nghệ thuật truyền thống cho thế hệ mai sau.

Bên cạnh đó, nhiệm vụ thường xuyên của Nhà hát là phục dựng những trích đoạn chèo cổ. Hàng trăm vở chèo, trích đoạn chèo cổ đã được các thế hệ của nhà hát thể hiện thành công như: "Trình Nguyên", "Quan Âm Thị Kính", "Lưu

Phú (thành phố Thái Bình) "cháy" hết mình trong đêm chung kết của cuộc thi với chính vai diễn này. Diễn viên Vũ Thị Chuyên chia sẻ: Gần 2 năm qua, cuộc sống có những lúc rất khó khăn bởi công việc chịu tác động không nhỏ của dịch bệnh nhưng chưa khi nào bản thân mình nghĩ tới công việc khác ngoài diễn chèo bởi mình luôn tâm niệm nghiệp diễn đã chọn mình, nghệ thuật chèo đã chọn mình thì sẽ quyết tâm vượt qua khó khăn để gắn bó với nghề.

Nhà hát online - đưa chèo đến với công chúng trong thời kỳ 4.0

Từ đầu năm 2021 tới nay, dù đã nỗ lực, cố gắng nhưng số buổi sân khấu sáng đèn chỉ dừng trên đầu ngón tay. Trong giai

đoạn hoạt động biểu diễn bị ngưng trệ do dịch bệnh, chưa biết đến khi nào sân khấu mới có thể tiếp tục mở cửa đón khán giả, mô hình "nhà hát online" không chỉ là giải pháp tình thế mà đang dần trở thành xu hướng tất yếu của xã hội phát triển. Minh chứng cho điều đó, cuối tháng 8/2021 Nhà hát Chèo Thái Bình đã ghi hình phát sóng chương trình nghệ thuật đặc sắc chào mừng Quốc khánh 2/9 thay cho chương trình biểu diễn trực tiếp tại Quảng trường 14/10 như mọi năm, thiết thực phục vụ nhu cầu thưởng thức văn hóa, nghệ thuật của người dân.

Dù là ghi hình phát sóng, đây vẫn là chương trình được dàn dựng công phu với sự tham gia của tập thể nhạc công, ca sĩ đến từ cả 3 đoàn nghệ thuật của Nhà hát với những ca khúc hát mới, hát chèo, hát văn... Trong thời điểm sân khấu tạm dừng hoạt động, trên trang mạng xã hội của Nhà hát cũng liên tục cập nhật hoạt động tập luyện của diễn viên, những dự án mới, những trích đoạn chèo cổ đã được ghi hình từ trước... Qua đó, các nghệ sĩ cũng như người yêu nghệ thuật có thêm cơ hội được giao lưu, sẻ chia, cùng đồng viên nhau vượt qua thời điểm khó khăn do dịch bệnh.

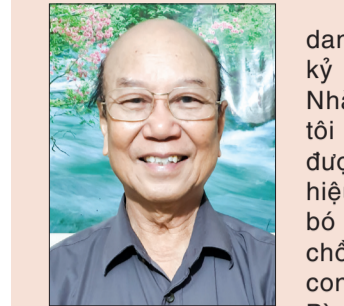
NSND Vũ Ngọc Cải, Giám đốc Nhà hát Chèo Thái Bình chia sẻ: Thời gian tới, Nhà hát sẽ nỗ lực phối hợp ghi hình nhiều hơn những chương trình nghệ thuật đặc sắc phục vụ khán giả trong và ngoài tỉnh.

Những buổi biểu diễn trực tuyến và rộng rãi là mạng xã hội cho nghệ sĩ nhiều hơn cơ hội để đến gần hơn với công chúng. Nếu một buổi biểu diễn tại nhà hát, tại quảng trường... số người xem chỉ đến hàng trăm, hàng nghìn thì qua mạng xã hội, buổi biểu diễn ấy sẽ có thể đến với hàng vạn, hàng triệu khán giả xa và gần. Người xem cũng có thể xem đi xem lại nhiều lần, có thời gian hơn để suy ngẫm về những thông điệp được đưa ra. Tuy nhiên, nghệ sĩ nào cũng cần những phút giây thăng hoa trong nghệ thuật và sự cổ vũ trực tiếp của khán giả luôn là "chất xúc tác" tuyệt vời nhất cho điều đó.

Khắc phục khó khăn trong giai đoạn hiện nay, nhiều nghệ sĩ đã chủ động sử dụng trang mạng xã hội cá nhân để đưa những làn điệu chèo truyền thống đến gần hơn với khán giả. Chỉ với thiết bị đơn giản là chiếc micro, trang phục đơn giản, không cầu kỳ như khi trên sân khấu, diễn viên Đào Thị Lưu, Nhà hát Chèo Thái Bình đã thu hút hàng chục nghìn lượt theo dõi mỗi buổi phát sóng trên trang mạng xã hội cá nhân của mình. Diễn viên Đào Thị Lưu chia sẻ: Từ khi có dịch, chúng tôi ít có cơ hội được biểu diễn nên hai vợ chồng tôi ở nhà phát trực tiếp hát chèo cho bà con xem. Cả những kiểu bảo ở nước ngoài cũng xem rất nhiều. Nhờ sân khấu, nhớ những chuyến đi biểu diễn nên bây giờ tôi ở nhà, hát chèo, trò chuyện với mọi người để mọi người cũng được thưởng thức nghệ thuật dân tộc, lắng nghe những làn điệu nghệ thuật truyền thống. Bà con nhìn thấy rất nhiều, biết xem, lượt tương tác rất cao.

Bằng nhiều cách khác nhau, những làn điệu chèo

Nghệ sĩ nhân dân Văn Môn

Năm 2016, tôi được phong danh hiệu NSND. Nhân dịp kỷ niệm 60 năm thành lập Nhà hát Chèo Thái Bình, vợ tôi - Thủy Hiền lại vinh dự được Nhà nước phong danh hiệu NSND. 70 năm gần bó với nghệ thuật chèo, vợ chồng, con cái tôi cũng là con của Nhà hát Chèo Thái Bình. Hiện nay, tuy đã nghỉ hưu nhưng vợ chồng tôi vẫn luôn cộng tác với Nhà hát, sẵn sàng dạy dỗ các lớp học trẻ, giúp các em đạt những phần thưởng cao quý và xây dựng ngành chèo. Tôi tin các em sẽ theo gương tổ nghiệp, vượt đời rèn luyện, luôn luôn sáng tạo, tỏa sáng, xứng đáng với người xưa, bảo tồn vững chắc nghệ thuật truyền thống quê nhà.

Nghệ sĩ ưu tú Ánh Điện, Trưởng đoàn 2, Nhà hát Chèo Thái Bình

Sinh ra và lớn lên tại quê hương của những làn điệu chèo nổi tiếng, từ ngày còn thơ bé tôi đã nuôi dưỡng mơ ước được trở thành nghệ sĩ, được hát, diễn chèo dưới ánh đèn của sân khấu chuyên nghiệp. Vai diễn đầu tiên trong sự nghiệp diễn xuất của tôi là vai Lưu Bình trong vở "Lưu Bình - Dương Lễ", một vai diễn mang tính kinh điển của một vở chèo kinh điển nhưng được các thế hệ đi trước tận tâm chỉ bảo tôi đã tròn vai diễn của mình và tạo được chút ấn tượng với công chúng yêu chèo. Từ danh hiệu NSUT được trao tặng năm 2012, tôi tiếp tục nỗ lực rèn luyện để có thêm những huy chương vàng, bạc, cùng những giải thưởng khác trong những năm gần đây.

ngọt ngào, tha thiết, những trích đoạn chèo cổ với ý nghĩa nhân văn vẫn đang từng ngày đến gần hơn với công chúng yêu nghệ thuật, vượt qua cả biên giới xa xôi, kéo những con người xa lạ xích lại gần nhau, cổ vũ, đồng viên mỗi người hãy nỗ lực, cố gắng hơn để vượt qua khó khăn của

dịch bệnh. Cuộc sống thay đổi từng ngày nhưng những người nghệ sĩ sinh ra và lớn lên trên mảnh đất được coi như cái nôi của nghệ thuật chèo vẫn luôn tự hào và quyết tâm gìn giữ bản sắc văn hóa của cha ông.

(còn nữa) TU ANH

Bảo đảm bữa ăn bán trú cho trẻ mầm non

Thành phố Thái Bình hiện có 30 trường mầm non và hàng chục nhóm trẻ với trên 12.100 học sinh. Để bảo đảm dinh dưỡng và vệ sinh an toàn thực phẩm (VSATTP) trong các bữa ăn bán trú, ngành Giáo dục và Đào tạo đã chỉ đạo các trường mầm non thực hiện nghiêm các quy định, các biện pháp phòng, chống dịch Covid-19.

Bữa ăn trưa tại nhóm lớp mầm non Smartkid.

Lo lắng khi tổ chức ăn bán trú trong bối cảnh dịch Covid-19 vẫn còn diễn biến phức tạp không chỉ là tâm trạng của lãnh đạo các trường mà còn của phụ huynh học sinh. Vì vậy, để bảo đảm VSATTP tại các trường có phục vụ bữa ăn bán trú, ngay từ đầu năm học Phòng Giáo dục và Đào tạo thành phố đã chỉ đạo các trường phải trang bị đầy đủ cơ sở vật chất đối với khu vực bếp nấu, chế biến thức ăn, dụng cụ phục vụ; xây dựng kế hoạch thực hiện bảo đảm VSATTP cho cán bộ, giáo viên, nhân viên, học sinh; thực hiện tốt việc kiểm soát nguồn thực phẩm cung ứng; tuân thủ đúng quy trình chế biến thức ăn, lưu mẫu thức ăn, thực phẩm hàng ngày; thường xuyên vệ sinh trường, lớp, nhà ăn, sử dụng dụng cụ sinh hoạt bảo đảm vệ sinh... Ngoài

ra, tranh thủ sự ủng hộ của các cấp, các ngành, phát huy vai trò của phụ huynh tham gia giám sát việc quản lý bán trú và nấu ăn bán trú cho học sinh. Ông Vũ Giang Lâm, Trưởng phòng Giáo dục và Đào tạo thành phố chia sẻ: Không chỉ chú trọng việc học, ngành còn chú trọng cả việc nuôi dưỡng, chăm sóc học sinh chu đáo, chất lượng, an toàn. Việc tổ chức bán trú năm học này vất vả hơn mọi năm do ảnh hưởng của dịch Covid-19. Dù lo lắng nhưng các trường cố gắng chuẩn bị mọi điều kiện tốt nhất tổ chức bán trú để tạo thuận lợi cho phụ huynh.

Năm học 2021 - 2022, Trường Mầm non Vũ Chính (thành phố Thái Bình) có trên 400 học sinh ở 15 nhóm lớp. Để phục vụ tốt bữa ăn bán trú, nhà trường bố trí 5 nhân viên nấu ăn, phục vụ; hệ thống

lớp, nhà trường yêu cầu tất cả giáo viên và nhân viên phục vụ nhà bếp phải đeo khẩu trang, rửa tay bằng xà phòng hoặc dung dịch sát khuẩn trước và sau khi sơ chế, chế biến thực phẩm và cho trẻ ăn; hướng dẫn các cháu vệ sinh tay thường xuyên, nhất là trước và sau bữa ăn.

Nhóm lớp mầm non Smartkid (phường Hoàng Diệu, thành phố Thái Bình) dù mới đi vào hoạt động trong năm học này nhưng đã duy động được hơn 30 trẻ. Công tác chăm sóc bán trú cũng được đặc biệt chú trọng. Dẫn chúng tôi đi tham quan khu nhà ăn, khu phòng ở của trẻ, cô giáo Đào Thị Minh, chủ cơ sở cho biết: Để bảo đảm VSATTP, bếp ăn được xây dựng theo quy trình vận hành một chiều, bố trí khoa học với các khu riêng biệt gồm: khu tiếp nhận, khu chế biến thực phẩm tươi sống, nấu ăn, hệ thống bàn chia, tủ đựng thức ăn. Thiết bị, đồ dùng nhà bếp như tủ hấp bát, thìa, tủ lưu mẫu thực phẩm... được trang bị đầy đủ. Chúng tôi đã lựa chọn những cơ sở cung cấp thực phẩm có uy tín, nguồn gốc, địa chỉ rõ ràng và ký hợp đồng cam kết trách nhiệm. Công tác vệ sinh, an toàn cho trẻ được ưu tiên hàng đầu. Đồ dùng của trẻ như khăn, ca uống nước được các cô đánh dấu bằng ký hiệu riêng, các bé đều nhớ và không dùng nhầm của bạn.

Để tiếp tục làm tốt công tác VSATTP, bảo vệ sức khỏe cho trẻ tại các trường mầm non, thời gian tới, ngành Giáo dục và Đào tạo tiếp tục chỉ đạo các cơ sở giáo dục mầm non quản lý chặt chẽ chất lượng ăn bán trú; rà soát, mua sắm đồ dùng, dụng cụ đủ đồ dùng, phương tiện phục vụ công tác chăm sóc trẻ; tăng cường công tác giám sát, thanh tra, kiểm tra để bảo đảm 100% bếp ăn bán trú thực hiện đúng quy định về VSATTP, không để xảy ra ngộ độc trong trường học.

MINH NGUYỆT

Phát huy vai trò của các cơ sở bán lẻ thuốc trong phòng, chống dịch

Mỗi nhà thuốc, quầy thuốc có vai trò rất quan trọng trong việc sàng lọc, phát hiện kịp thời những người có nguy cơ nhiễm Covid-19 (người có biểu hiện sốt, ho, khó thở) trong cộng đồng. Việc chủ động phát hiện các trường hợp nguy cơ không chỉ bảo vệ cho chính nhân viên các cơ sở bán thuốc mà còn góp phần bảo đảm sức khỏe cho cộng đồng trước sự lây lan nhanh, nguy hiểm của biến thể Delta.

Có biểu hiện sốt, ho, húng hắng, ông Trần Đức Thuật, thành phố Thái Bình đến nhà thuốc Tuệ Minh để mua thuốc. Tại đây, ông được nhân viên nhà thuốc yêu cầu cung cấp thông tin khai báo y tế. Gần Lê Thị Hằng, nhân viên nhà thuốc cho biết: Theo thói quen nên khi xuất hiện một trong những triệu chứng như sốt, ho, khó thở, người dân sẽ tìm đến hiệu thuốc để mua. Mặc dù bán thuốc nhưng chúng tôi vẫn khuyến khích người bệnh đi khám tại các cơ sở khám chữa bệnh. Những người đến mua thuốc có biểu hiện sốt, ho, khó thở được nhân viên nhà thuốc ghi lại thông tin và yêu cầu khai báo y tế. Chúng tôi cũng bố trí lối đi riêng để phân luồng những trường hợp này vào một khu khác. Bên cạnh đó, để bảo đảm an toàn cho nhân viên, nhà thuốc đã dựng các vách ngăn để nhằm giảm thiểu nguy cơ lây nhiễm Covid-19.

Việc ghi thông tin người có biểu hiện sốt, ho, khó thở cũng được quầy thuốc Hà Thanh (Vũ Thư) thực hiện. Dược sĩ Hoàng Trọng Thuận chia sẻ: Từ thực tế tôi thấy hiệu quả tại các địa phương cũng là kênh quan trọng trong việc giám sát, phát hiện

Người dân mua thuốc tại nhà thuốc Tuệ Minh (thành phố Thái Bình).

sớm các trường hợp nguy cơ, bởi người mua thuốc là người địa phương hầu như nhân viên quầy thuốc đã quen mặt, biết tên. Khi đến mua thuốc, mọi người cũng thường thông tin thực trạng sức khỏe, bệnh tình để nhân viên quầy thuốc tư vấn mua thuốc phù hợp.

Theo thống kê của ngành Y tế, toàn tỉnh hiện có gần 1.320 cơ sở bán lẻ thuốc. Cùng với văn bản của Bộ Y tế về việc tăng cường sàng lọc, rà soát, xét nghiệm nhanh ca bệnh Covid-19 nghi ngờ tại cơ sở y tế, phòng khám, đặc biệt tại các nhà thuốc trên toàn quốc, UBND tỉnh cũng đã có chỉ đạo cụ thể trong việc tăng cường các biện pháp phòng, chống dịch Covid-19 tại các cơ sở bán lẻ thuốc; yêu cầu các cơ sở thuốc, quầy thuốc khi phát hiện người có các dấu hiệu trên đến mua thuốc phải báo ngay cho cơ quan y tế gần nhất để tiến hành khai báo y tế, lấy mẫu xét nghiệm. Thực hiện chỉ đạo của UBND tỉnh và ngành Y tế, các xã, phường, thị trấn đã yêu cầu các cơ sở bán lẻ thuốc trên địa bàn có trách nhiệm ghi lại thông tin

của người mua thuốc (họ tên, địa chỉ, điện thoại liên hệ) và thông báo ngay cho y tế địa phương khi để thực hiện khai báo y tế, lấy mẫu xét nghiệm sàng lọc khi người dân đến mua thuốc để điều trị các bệnh về đường hô hấp hoặc có các triệu chứng sốt, ho, đau rát họng, khó thở.

Tuy nhiên, bên cạnh những nhà thuốc, quầy thuốc thực hiện việc ghi lại thông tin và thông báo cho y tế địa phương khi có người có triệu chứng sốt, ho, khó thở thì vẫn còn nhiều nhà thuốc, quầy thuốc chưa thực hiện nghiêm. Bác sĩ Nguyễn Thị Nga, Trạm trưởng Trạm Y tế phường Kỳ Bá (thành phố Thái Bình) cho biết: Từ tháng 5/2021, dù đã có văn bản yêu cầu các cơ sở bán lẻ thuốc trên địa bàn nhưng đến nay, Trạm Y tế phường chưa nhận được thông tin phản hồi nào từ các cơ sở bán lẻ thuốc về các trường hợp có biểu hiện sốt, ho, khó thở. Tại phường Trần Hưng Đạo, Trạm trưởng Trạm Y tế phường Đào Tuấn Việt chia sẻ: Đến nay Trạm Y tế phường chưa nhận được

thông tin nào từ các cơ sở bán lẻ thuốc về các trường hợp sốt, ho, khó thở đến mua thuốc.

Nguy cơ lây nhiễm Covid-19 ở các nhà thuốc luôn hiện hữu. Thực tế tại Hà Nội đã xuất hiện chuỗi lây nhiễm Covid-19 phức tạp với nhiều ca mắc có liên quan đến hiệu thuốc Đức Tâm gây khó khăn cho công tác phòng, chống dịch. Ngay sau đó, Sở Y tế Hà Nội đã đình chỉ cơ sở này và yêu cầu xem xét, xử lý trách nhiệm để lấy lan dịch bệnh.

Mỗi cơ sở bán lẻ thuốc giống như một lá chắn phòng, chống dịch nếu thực hiện tốt việc sàng lọc, khai báo y tế, thông kê, giám sát và báo cáo cho các trạm y tế trên địa bàn hàng ngày. Mỗi dược sĩ cũng cần phải huy hơn nữa vai trò, trách nhiệm của mình như lực lượng tuyến đầu phòng, chống dịch, giúp ngành Y tế phát hiện sớm các trường hợp nguy cơ, kịp thời truy vết, khoanh vùng, dập dịch trước khi cảnh dịch đang diễn biến phức tạp tại nhiều tỉnh, thành phố như hiện nay.

HOÀNG LÃNH